

EASHW TIPS – GEVOELIGHEDEN EN ONGEMAK BIJ ONDERZOEK

Deelname aan onderzoek kan vragen opwerpen en leiden tot ongemak; stel deelnemers gerust en verwijst hen door naar hulpinstanties indien wenselijk.

10. GEVOELIG: KOMEN IN DEZE STUDIE ZEER GEVOELIGE ONDERWERPEN AAN BOD?
11. ONGEMAK: KUNNEN DEELNEMERS TIJDENS DE STUDIE WORDEN BLOOTGESTELD AAN FYSIEKE OF PSYCHISCHE ONGEMAKKEN?

Vanuit ethisch oogpunt is deelname aan onderzoek vrijwillig en vrij van nadelen. Het kan niet de bedoeling zijn dat deelnemers zich na deelname slechter voelen dan voorheen en aan hun lot worden overgelaten. Vragen 10 en 11 peilen naar het mogelijke ongemak dat kan optreden bij deelnemers door de thematiek van de studie of het gebruik van bepaalde (experimentele) meetmethodes. Voor beiden geldt: **ongemak hoeft niet vermeden te worden**, maar **stel deelnemers zo veel mogelijk gerust en verwijst hen door** naar de nodige instanties als dat wenselijk is.

We lijsten hier enkele organisaties op waarnaar je deelnemers kan doorverwijzen, maar we vertrouwen vooral op jouw expertise als onderzoeker om de meest aangewezen organisaties te selecteren voor samenwerking/doorverwijzing.

- De Vlaamse Overheid geeft een overzicht van diverse hulpinstanties zoals TeleOnthaal of de Zelfmoordlijn, zie overzicht: <https://www.zorgenvoormorgen.be/hulplijnen>
- De Onlinehulp-Apps website screent interessante apps die ingezet kunnen worden voor welzijn en mentale gezondheid: <https://www.onlinehulp-apps.be/>
- Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting <https://armoedebestrijding.be/>
- Steunpunt Gelijke Kansen <https://steunpuntgelijkekansen.be/>
- Transgender infopunt <https://www.transgenderinfo.be/nl>
- ZORROLA informeert over de schadelijke effecten van negatieve representaties in reclame en communicatie. <https://zorrola.be/nl/>

WAT ZIJN GEVOELIGE ONDERWERPEN?

We hanteren bij EASHW **geen vaste definitie van ‘gevoelige onderzoeksthema’s’**: jij moet als expert zelf inschatten of de thematiek van je studie al dan niet gevoelig is. Denk hierbij aan onderzoek naar onderwerpen waar **mogelijk een taboe** over heerst bij je doelpopulatie, of die **psychologisch belastend** kunnen zijn. Gevoelige thema’s zijn zaken waar mensen niet graag openlijkover praten, zich oncomfortabel over kunnen voelen, schaamte kunnen voelen, etc. Als ‘graadmeter’ kan je jezelf de vraag stellen of deelnemers achteraf de nood kunnen voelen om over de studie te praten met een vertrouwenspersoon.

WAT ZIJN FYSIEKE OF PSYCHISCHE ONGEMAKKEN?

Denk aan stress, angst, vernedering, ongemak door gebruik van bepaalde experimentele methodes etc. Dit **kan voorkomen zowel bij onderzoek met gevoelige thema’s als bij onderzoek over niet-gevoelige onderwerpen**. Bijvoorbeeld: een studie naar eetgewoonten waar psychofysiologische data worden verzameld via het plaatsen van elektroden op het lichaam: het thema is niet gevoelig, maar de methode kan wel als ongemakkelijk ervaren worden.